

JÄMSTÄLLDHETS
MYNDIGHETEN

BARN I MÄNNISKOHANDEL

Slutredovisning av regeringsuppdraget att samordna arbetet mot människohandel och exploatering av barn

Jämställdhetsmyndigheten

Göteborg, april 2019

Rapport 2019:6

Dnr: 2019/13 1.1-2

Har du frågor om denna publikation, kontakta:

Berit Jernberg

E-post: berit.jernberg@jamy.se

FÖRORD

Jämställdhetsmyndigheten har under 2018 haft regeringens uppdrag att samordna arbetet mot människohandel med barn i Sverige. Kunskapshöjande insatser för yrkesverksamma såväl som kampanjer riktade till allmänheten har genomförts. Internationell och nationell samverkan kring utsatta barn har utförts och framtida utvecklingsområden identifierats. Vårt arbete har varit intensivt under året och insatserna uppskattade och efterfrågade.

Jämställdhetsmyndigheten har som nationell samordnare mot människohandel ansvar för att arbetet mot människohandel med barn utvecklas och förbättras, något vi ser fram emot att fortsätta arbeta med framgent.

Föreliggande rapport innehåller vår redovisning av uppdraget avseende år 2018.

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Lena Ag', is positioned above a thin horizontal line.

Lena Ag
Generaldirektör Jämställdhetsmyndigheten
April 2019

INNEHÅLL

1. UPPDRAG ATT SAMORDNA ARBETET MOT MÄNNISKOHANDEL OCH EXPLOATERING AV BARN 2018	5
1.1. Statistik	6
1.2. Samordna spridningen av kunskap och metoder.....	6
1.2.1. Kunskapsspridning om människohandel med barn och unga i Sverige	7
1.2.2. Webbutbildning om människohandel med barn och unga	9
1.3. Förnya och utveckla samarbetet med taxi-, hotell- och restaurangbransch i syfte att identifiera barn som exploateras.....	10
1.3.1. Implementering och spridning.....	10
1.4. Informera allmänheten om förekomsten av sexuell exploatering av barn i samband med turism och resande	12
1.4.1. Resekurage.....	12
1.4.2. Projektet "Säg vad du såg"	14
1.4.3. Barnhemsturism	14
1.5. Bidra till förstärkt samordning på operativ nivå mellan myndigheter inom EU.....	16
1.5.1. Internationell samverkan	17
1.6. Övriga insatser	22
1.6.1. Utvecklingsarbete att identifiera unga i prostitution	22
1.6.2. Utvecklingsarbete kring samverkan mellan polis och socialtjänst	23
1.6.3. Nätverk och möten	23
1.7. Rekommendationer från barnnätverket.....	26
1.8. Slutsatser och analys.....	28
REFERENSER.....	32
BILAGA 1: MEDIESAMMANSTÄLLNING.....	37
BILAGA 2: STATISTIK ÖVER MISSTÄNKTA FALL FÖR MÄNNISKOHANDEL I SVERIGE 2018, BARN.....	40
BILAGA 3: STATISTIK ÖVER MISSTÄNKTA FALL FÖR MÄNNISKOHANDEL I SVERIGE 2018, VUXNA	41

1. UPPDRAG ATT SAMORDNA ARBETET MOT MÄNNISKOHANDEL OCH EXPLOATERING AV BARN 2018

Detta är slutredovisningen av Jämställdhetsmyndighetens uppdrag om samordning av arbete mot människohandel och exploatering av barn (S2017/07218/RS (delvis))¹.

Jämställdhetsmyndigheten övertog det uppdrag som ursprungligen gavs till Länsstyrelsen i Stockholms län (dnr S2014/1695/FST). För uppdragets genomförande fick Jämställdhetsmyndigheten använda 1 500 000 kronor under 2018. En ekonomisk redovisning av uppdraget har lämnats till Kammarkollegiet den 5 februari 2019.

Uppdraget att samordna arbetet mot människohandel och exploatering av barn utgår ifrån det etablerade och upparbetade arbete som bedrivs i nära samverkan med andra myndigheter inom ramen för grunduppdraget till Jämställdhetsmyndigheten som nationell samordnare och det nationella metodstödsteam (NMT) som Länsstyrelsen i Stockholm har etablerat och som nu sammankallas av Jämställdhetsmyndigheten. Detta samarbete har utvidgats och förstärkts för att ytterligare säkerställa barnperspektivet och att utsatta barn får den hjälp och det stöd de har rätt till. Den nationella samordningen mot prostitution och människohandel för alla ändamål flyttades i sin helhet över från Länsstyrelsen i Stockholm till Jämställdhetsmyndigheten den 1 januari 2018.

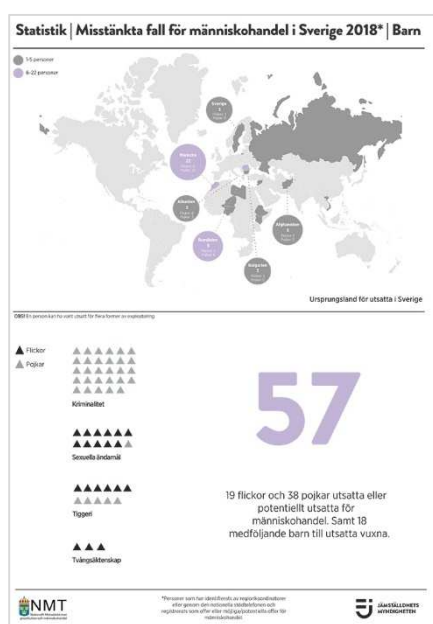
I uppdraget för nationell samordning har Jämställdhetsmyndigheten fortsatt leda och utveckla en operativ och strategisk samverkan inom ramen för Nationellt Metodstödsteam mot prostitution och människohandel (NMT).² NMT har träffats vid fyra tillfällen under 2018. Jämställdhetsmyndighetens funktion som första kontaktpunkt och den stöd- och länkningsfunktion i operativa ärenden som byggts upp av Länsstyrelsen i Stockholm, har kontinuerligt använts av myndigheter och organisationer i civilsamhället. Webbplatsen nmtsverige.se är en av de första kontaktpunkterna med NMT där yrkesverksamma kan hitta information om

¹ Regleringsbrev för budgetåret 2018 avseende Jämställdhetsmyndigheten, punkt 3 om Samordning av arbete mot människohandel och exploatering av barn.

² I NMT ingår representanter från Jämställdhetsmyndigheten, Polismyndigheten, socialtjänstens prostitutionsmottagningar och KAST-mottagningar, Åklagarmyndigheten, Migrationsverket och regionkoordinatorerna mot prostitution och människohandel, läs mer på www.nmtsverige.se

samtliga stödfunktioner; såsom stödtelefonen, regionkoordinatorerna och Återvändandeprogrammet prostitution – människohandel (ÅMP). På webbplatsen finns utbildningsmaterial, relevanta publikationer och nyheter gällande prostitution och människohandel. Webbplatsen hade 14 659 unika besökare från alla Sveriges län under 2018, en ökning från drygt 12 000 besökare under 2017.

1.1. STATISTIK

Jämställdhetsmyndigheten och NMT har under året fortsatt att länka och stödja i ärenden där NMT:s kompetens har använts som operativt metodstöd. Under 2018 har det inkommit 262 ärenden från bland annat polis, socialtjänst, migrationsverk, sjukvård och allmänhet över hela landet via stödtelefonen eller via regionkoordinatorerna. Av dessa 262 ärenden rörde 57 ärenden barn (19 flickor och 38 pojkar), det var även 18 medföljande barn till en brottsutsatt vuxen. Totalt rörde det sig om 75 barn som befann sig i Sverige och där det fanns starka indikatorer på att barnet var direkt eller indirekt utsatt för exploatering. Totalt är det ungefär lika många barn som år 2017³, det

är trots detta värt att poängtera att det under 2018 inkommit information kring fler pojkar än flickor. Se bilaga 2 och 3 för fullständig statistik för barn respektive vuxna.

Under 2018 kom även två fällande domar avseende människohandel med barn, en dom gällande tiggeri och en dom gällande sexuell exploatering.⁴

1.2. SAMORDNA SPRIDNINGEN AV KUNSKAP OCH METODER

Ett första deluppdrag har varit att ”samordna spridningen av kunskap och metoder för att ge stöd och skydd till barn mot människohandel och exploatering, till kommuner, landsting, länsstyrelser och myndigheter i deras arbete”.

För en framgångsrik spridning av kunskap och metoder är samordning med relevanta aktörer inom ramen för Nationellt Metodstödsteam mot prostitution och människohandel (NMT) avgörande, detta utöver att erbjuda yrkesverksamma metodstöd i ärenden och säkerställa att utsatta barn får den hjälp de har rätt till. Vid

³ Under 2017 var det 56 barn. Se www.nmtsverige.se för mer information.

⁴ Svea Hovrätt B 5221-18 Dom 2018-07-16 samt Linköpings Tingsrätt B 1874-18 Dom 2018-08-22

samtliga av NMT:s möten under 2018 har frågan om barn och unga i människohandel diskuterats och synliggjorts, dels av Jämställdhetsmyndighetens regionkoordinatorer⁵ men även av nätverkets andra myndigheter samt ansvariga för samordningen kring barnuppdragen.

Andra aktörer utanför NMT, särskilt de organisationer som är aktiva inom Plattformen Civila Sverige mot människohandel⁶, genomför också utbildningar inom människohandel. Vid vissa av dessa har medarbetare från Jämställdhetsmyndigheten medverkat.

GRETA, som är Europarådets övervakningsmekanism för medlemsstaternas implementering av Europarådets konvention mot människohandel, kom 2018 ut med en ny rapport om Sveriges arbete mot människohandel.⁷ I rapporten framkommer flera rekommendationer till Sverige varav en av de tydligaste gäller vikten av att fortsätta med utbildning om risker för människohandel och effektiva förebyggande åtgärder till yrkesverksamma inom den sociala barnvården över hela landet.⁸ Här har den nationella samordningen mot människohandel under 2018 arbetat systematiskt med att utbilda yrkesverksamma över hela landet gällande människohandel med barn – att upptäcka, identifiera och agera. Utbildningarna har utgått från studien “De kan alltid hitta mig” som Länsstyrelsen Stockholm tog fram på uppdrag av regeringen under våren 2018⁹. Studien tittar bland annat på barnens livsvillkor i Sverige och vilka grupper av barn och unga som är mest utsatta. Mer information om utbildningarna finns under punkt 1.2.1.

Kopplat till detta har Jämställdhetsmyndigheten även en webbutbildning om människohandel med barn och unga, som spridits under året i samband med utbildningstillfällena. Se mer om webbutbildningen under punkt 1.2.2.

1.2.1. Kunskapsspridning om människohandel med barn och unga i Sverige

I linje med regeringsuppdraget och GRETAs rekommendationer har en satsning på generell kunskapsspridning om människohandel med barn och unga ägt rum under 2018. Utbildningarna har utvecklats för att passa för varje enskilt tillfälle, beroende på beställare, målgrupp, resurser och föreläsare. Många fler framtida utbildningstillfällen krävs dock för att täcka alla de yrkesgrupper som kan tänkas

⁵ Mer information om regionkoordinatorerna finns på www.nmtsverige.se

⁶ Plattformen Civila Sverige mot Människohandel.

⁷ The Group of Experts on Action against Trafficking in Human Beings at the Council of Europe (GRETA).

⁸ Council of Europe/Europarådet (2018) *Recommendation on the implementation of the Council of Europe Convention on Action against Trafficking in Human Beings by Sweden adopted at the 23rd meeting of the Committee of the Parties on 9 November 2018.*

⁹ Länsstyrelsen i Stockholm (2018) *De kan alltid hitta mig – studie om människohandel och utsatta barngruppers livsvillkor* Rapport 2018:3

komma i kontakt med barn i människohandel i Sveriges samtliga regioner. En del myndigheter har egna interna utbildningar om människohandel som i viss mån sker i samarbete med Jämställdhetsmyndigheten, ex Migrationsverket, Polismyndigheten och Åklagarmyndigheten. Andra myndigheter som ex Socialstyrelsen har tagit fram en vägledning för socialtjänsten¹⁰, hur man arbetar då människohandel misstänks. Socialtjänsten är också den aktör som ansvarar för barnskyddet i Sverige¹¹, och är en av de myndigheter som behöver mer information och utbildning kring barn i människohandel och i risk för exploatering.

Samverkan med länsstyrelserna har varit essentiell för att nå ut till relevanta aktörer på området.

Kunskapen om fenomenet är överlag låg inom samtliga yrkesgrupper som kommer i kontakt med barn, och efter varje utbildningstillfälle har bland annat följande uttryckts:

”Jag trodde inte att detta [människohandel] förekom i Sverige, bra att få veta mer”

”Vi behöver veta mer om detta [människohandel] och veta vad vi ska göra när vi träffar ett utsatt barn”

”Alldeles för lite tid för ett så svårt ämne, vi behöver lära oss mer”

”Så här i efterhand så tror jag att flera av de barn och unga jag träffat under åren varit utsatta för människohandel”

”Samverkan måste bli bättre, både här [i Sverige] och i Europa”

Ett 40-tal seminarier och konferenser har under 2018 anordnats tillsammans med 17 av landets 21 länsstyrelser. Utbildningstillfällena har även arrangerats tillsammans med Migrationsverket, Polismyndigheten, Socialstyrelsen, Utrikesdepartementet (tillsammans med den särskilda Ambassadören mot människohandel och prostitution), det civila samhället samt socialtjänsten i olika kommuner. Målgrupperna för utbildningarna har bland annat varit tjänstemän från kommun, länsstyrelser, regioner samt olika myndigheter; chefer och medarbetare från enheterna för barn och ungdom samt ensamkommande barn och unga från socialtjänsten, medarbetare från den utåtriktade verksamheten inom socialtjänsten, det civila samhället, gode män, nämndemän, politiker (lokalt, regionalt och nationellt), forskare samt boendepersonal. Samtliga aktörer har förutom deltagandet även bidragit med sina kunskaper, erfarenheter och perspektiv då delar av utbildningarna har varit interaktiva.

¹⁰ Socialstyrelsen (2018) *Barn i internationell människohandel och exploatering – vägledning för socialtjänsten*.

¹¹ Kommunerna ansvarar för socialtjänsten och det finns således 290 olika myndigheter som kan komma att behöva utbildning.

Totalt antal deltagare vid dessa utbildningstillfällen uppskattas till ca. 1200 nyckelpersoner, samt fler som nåtts av efterföljande utskick med material.

De handfulla län som ännu inte kunnat genomföra kompetensutvecklingsinsatser gällande människohandel med barn och unga kommer att besökas under 2019.

1.2.2. Webbutbildning om människohandel med barn och unga

Webbutbildningen har i syfte att öka förmågan att identifiera barn som kan vara utsatta för människohandel och informera om myndigheternas ansvar att säkerställa barnets rättigheter. Webbutbildningen belyser även goda exempel på hur en effektiv och rättssäker samverkan kan se ut i enskilda ärenden. Målgrupp för utbildningen är personer som i sin yrkesutövning kan komma i kontakt med barn som är offer för människohandel och riktar sig främst till gode män, socialtjänst, boendepersonal och polis. Webbutbildningen länkas från webbsidan nmtsverige.se och utbildningen finns även publicerad på Socialstyrelsens webbplats kunskapsguiden.se

Sedan lansering den 1 april 2017 har webbutbildningen haft närmare 2000 användare. Men antalet som tagit del av utbildningen är troligen högre då många uppger att de genomgått utbildningen i grupp. Av de registrerade användarna har 52 procent genomgått kursen med godkänt resultat. Fem procent har inte påbörjat kursen och 34 procent har gått utbildningen men inte gjort kunskapstestet, vid tillfället för den här rapporteringen. Utbildningen bör fortsätta spridas inom befintliga nätverk och som en möjlighet till fördjupning efter utbildningstillfällen om människohandel som Jämställdhetsmyndigheten och andra aktörer inom NMT utför. Resultatet av 2018 och 2019-års spridning av webbutbildningen bör kunna analyseras vid mätning av antalet utförda utbildningar i december år 2019.

Målgruppen för utbildningen och majoriteten arbetar inom olika myndigheter som socialtjänsten, Migrationsverket, Polisen, Åklagarmyndigheten, boendepersonal, gode män och civilsamhällesorganisationer.

Nedan är en sammanställning över hur många personer från olika myndigheter och yrkeskategorier som genomförde och blev godkända på utbildningen under 2018:

Frivillig organisation:	34
God man:	3
HVB-hem:	46
Hälso- och sjukvård:	13
Migrationsverket:	7
Polisen:	14
Socialtjänsten:	156
Övriga:	70
Sammanlagt:	342 personer (vissa har gjort utbildningen i grupp)

1.3. FÖRNYA OCH UTVECKLA SAMARBETET MED TAXI-, HOTELL- OCH RESTAURANGBRANSCH I SYFTE ATT IDENTIFIERA BARN SOM EXPLOATERAS

Ett ytterligare deluppdrag har varit att ”verka för att förnya och utveckla samarbetet med taxibolag och hotell- och restaurangbranschen i syfte att öka möjligheten att identifiera barn som exploateras för olika ändamål”.

Under 2014 tog Länsstyrelsen i Stockholm, NMT och Polismyndigheten inom det ursprungliga uppdraget fram en utbildningsfilm riktad mot hotell- och taxibranschen. Målet var att öka medvetenheten kring den här problematiken i förebyggande syfte och att öka identifieringen av utsatta.

1.3.1. Implementering och spridning

Jämställdhetsmyndigheten har under 2018 fortsatt att sprida och implementera detta utbildningsmaterial. Filmen finns tillgänglig på NMT:s Youtubekanal¹² och har haft 2247 visningar vid tiden för denna rapport. Visita, som är en bransch- och arbetsgivarorganisation för den svenska besöksnäringen, har utbildningsfilmen tillgänglig för medlemmar på sin hemsida. Flera hotell och hotellkedjor har även beställt filmen via Jämställdhetsmyndigheten, regionkoordinatorerna och länsstyrelserna.

Jämställdhetsmyndigheten har haft fortsatt samarbete med hotellkedjan Scandic kring deras hållbarhetsarbete med att förebygga prostitution och sexköp på sina hotell. Ett samarbete har funnits redan innan genom Länsstyrelsen i Stockholm. Ett positivt utfall är att under 2018 har Scandic fortsatt sitt arbete att sprida och komplettera utbildningsmaterialet till sina övriga länder där hotellen finns, såsom Danmark och Tyskland. Detta är en vidareutveckling på implementeringen i Norge och Finland som inleddes med stöd från Länsstyrelsen.

Under 2018 har Jämställdhetsmyndigheten tagit en första kontakt med huvudkontoret för Nordic Choice Hotels för att sondera för intresse kring ett mer långsiktigt samarbete med hela hotellkedjan gällande prostitution och människohandel.

Kontakt har upparbetats med ett nystartat nätverk, Arlanda mot människohandel, initierat av Clarion Arlanda under hösten 2018. Nätverket utgörs av aktörer på och kring Arlanda flygplats såsom Polismyndigheten, Migrationsverket, Tullverket, Swedavia, säkerhetsföretaget Nokas, de flesta hotell på och kring Arlanda, handlingsbolag, svenska kyrkan, Sigtuna kvinnojour m. fl. Målet och syftet är att motverka förekomsten av människohandel på Arlanda och att upptäcka misstänkt människohandel samt att säkerställa att alla aktörer vet hur de ska agera när någon

¹² Finns på NMT:s Youtube-kanal.

som är utsatt ber om hjälp. För att kunna göra detta behövs, utöver samverkan mellan aktörer i nätverket, kompetensutveckling för att öka medvetenheten kring människohandelns karaktär och nätverket har vänt sig till den nationella samordningen på Jämställdhetsmyndigheten för expertkunskap i frågan samt deltagande vid utbildningstillfällena och nätverksträffar.

Ett annat konkret exempel på samarbete som har utvecklats genom detta nätverk är att Jämställdhetsmyndigheten har fått till stånd att Swedavia kan vara behjälpliga med ledsagningservice på flygplatsen vid de återvändandeärendena gällande offer för människohandel eller prostitution som genomförs inom Återvändandeprogrammet. Detta samordnas då via Jämställdhetsmyndighetens regionkoordinatorer tillsammans med Swedavia och det aktuella skyddade boendet.

Utbildningsinsatser riktade mot bland annat hotell- och taxibranschen genomfördes i region Nord inför skid-VM och skidskytte-VM 2019. I december 2018 deltog Jämställdhetsmyndigheten vid två utbildningstillfällen; i Östersund den 3 december och i Åre den 4 december. Utbildningsinsatserna administrerades av Länsstyrelsen i Jämtlands län och förutom Jämställdhetsmyndigheten deltog även regionkoordinatorerna mot prostitution och människohandel i region Nord samt Polismyndigheten.

Syftet med utbildningen var att förebygga prostitution och människohandel inför VM 2019 och riktade sig till turistnäringen samt taxi-, hotell- och evenemangspersonal. Deltagarna informerades om riskerna för en ökning av prostitutionen vid större evenemang, vilka signaler och indikatorer man kan vara uppmärksam på samt hur man skall agera och vilka kontaktvägar man kan använda sig av vid misstanke om människohandel eller prostitution. Utbildningen låg därefter till grund för en liknande insats som riktade sig till de 3000 volontärer som deltog under evenemangsdagarna. Två informationsmaterial togs även fram; ett riktat till hotell- och taxinäringarna och det andra riktat till potentiella sexköpare på sex olika språk.

Den ideella organisationen Realstars tilldelades 2018 drygt 1 400 000 kr i statsbidrag från Jämställdhetsmyndigheten för att arbeta med projektet "Ett näringsliv fritt från trafficking".¹³ Projektet arbetar med kompetens- och kommunikationsinsatser med tre huvudsakliga målgrupper: messagesalonger, stora bolag samt hotell och andra aktörer inom besöksnäringen. Projektet ska utveckla en märkning och utbildningsfilm för messagesalonger, uppdatera stödmaterial och genomföra informations- och kompetensinsatser för besöksnäringen samt genomföra en studie och ta fram informationsmaterial inför riskanalyser och policyframtagning för stora bolag. Projektet genomförs i Stockholm, Göteborg och Malmö i samverkan med hotell och partnerskap inom besöksnäringen, polis och offentliga aktörer.

¹³ Organisationen Real Stars projekt "Ett näringsliv fritt från Trafficking" Projektet ingår inte i uppdraget som beskrivs i denna rapport, men har en tydlig koppling och är viktigt att belysa.

1.4. INFORMERA ALLMÄNHETEN OM FÖREKOMSTEN AV SEXUELL EXPLOATERING AV BARN I SAMBAND MED TURISM OCH RESANDE

Ett tredje deluppdrag var varit att ”informera allmänheten om förekomsten av sexuell exploatering av barn i samband med turism och resande och att övergreppen i stor utsträckning utgör brott även utomlands samt att uppmana allmänheten att anmäla kännedom om misstänkta övergrepp”.

1.4.1. Resekurage

Resekurage är en pågående informationskampanj med syfte att informera allmänheten om förekomsten av sexuell exploatering av barn i samband med turism och resande. Kampanjen lanserades i december 2014 av Länsstyrelsen i Stockholm tillsammans med länsstyrelserna, Polismyndigheten, World Childhood Foundation och NMT, och har sen dess aktiverats ett flertal gånger. Under 2018 har Jämställdhetsmyndigheten övertagit rollen som projektägare av Resekurage. Under året har även ECPAT Sverige gått in i samverkansprojektet vilket resulterat i att sex myndigheter och civilsamhällesorganisationer nu gemensamt står bakom kampanjen.

Under 2018 aktiverades kampanjen i december i samband med julsemestrarna. Ett pressmeddelande skickades ut från Jämställdhetsmyndigheten i samband med detta för att uppmärksamma kampanjen. Annonsering skedde på flygbussarna i Göteborg och Stockholm. Dessutom annonserades det nationellt på alla Swedavia-flygplatser; Stockholm-Arlanda, Bromma, Göteborg-Landvetter, Kiruna, Luleå, Malmö, Ronneby, Umeå, Visby och Åre-Östersund. Även ett antal mindre flygplatser spred kampanjen. Kampanjfilmen visades även på Arlanda express samt att Aftonbladets bilaga *Barn och ungas psykiska hälsa* hade en annons samt fem tips till resenärer vad man ska göra om man ser misstänkt sexuell exploatering av barn på semestern.

”Besökaren fick ta del av information om vikten av att rapportera misstänkt sexuella exploatering av barn i samband med sin resa.”

Samtliga aktörer som står bakom Resekurage spred kampanjfilmen i sina sociala kanaler via Facebook, Twitter, Instagram och bloggar samt spred information om Resekurage ett flertal gånger under perioden.

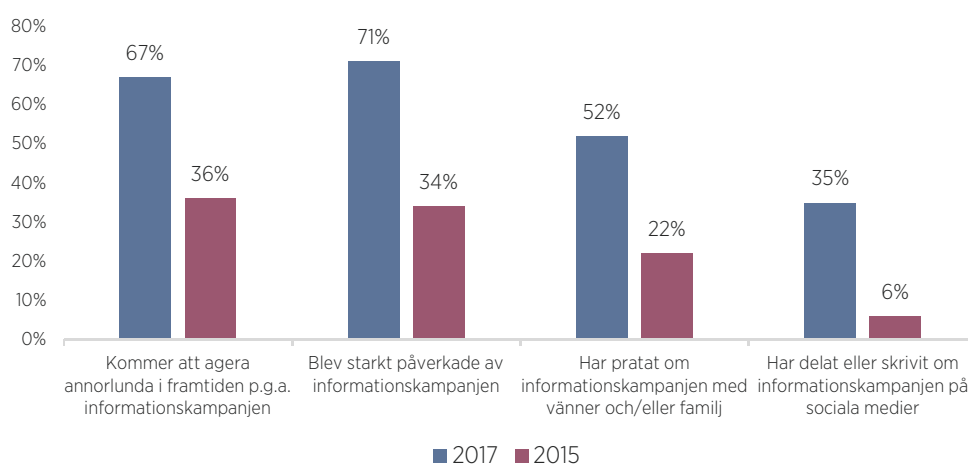
Ett utökat samarbete inleddes även med Polismyndigheten där Resekurage presenterades på de största passexpeditionerna i varje region samt de passexpeditioner som utfärdar provisoriska pass kopplat till de tre största flygplatserna. Besökaren fick ta del av information om vikten av att rapportera misstänkt sexuella exploatering

av barn i samband med sin resa. Varje passexpedition hade roll-ups samt att resekuragefilmen rullade på de digitala skärmarna. I samband med uthämtningen av nytt pass fick besökaren även ett passfodral samt en broschyr med information.

I början av januari 2018 genomfördes en medborgarundersökning där 1016 personer ingick¹⁴. Undersökningen visade att de som hade hört talas om kampanjen kommer att agera annorlunda i framtiden p.g.a. informationskampanjen, 67 % av de tillfrågade i jämförelse med 36 % i en liknande undersökning 2015. Även förståelsen av att endast en misstanke om brott krävs för en anmälan har ökat med 22% mellan 2015 och 2017.

Hur kampanjen påverkar

¹⁴ Origo Group gjorde undersökningen på uppdrag av Länsstyrelsen i Stockholm. I en riksrepresentativ webbpanel som ägde rum mellan den 27 december 2017 och den 4 januari 2018 svarade 1016 personer på frågor om Resekurage.

När kampanjen initierades 2014 visste en av tio hur man skulle gå tillväga för att anmäla misstänkt sexuell exploatering av barn. Vid den senaste mätningen hade denna siffra ändrats till en av fem. Detta tyder på att kampanjen är en viktig del i att informera allmänheten om denna problematik samt visar på att det är viktigt att systematiskt och långsiktigt arbeta med att sprida information kring en specifik fråga. Se bilaga 1 för en komplett mediasammanställning.

1.4.2. Projektet ”Säg vad du såg”

Detta projekt initierades under 2018 av World Childhood Foundation och ECPAT Sverige som ett komplement till och ett resultat av Resekurage och syftar, liksom Resekurage, till att minska och förebygga förekomsten av sexuell exploatering av barn i samband med resande och turism. Medan Resekurage fokuserar på information om problematiken till allmänheten ska Säg vad du såg engagera resebranschen och svenska företag och myndigheter i utlandet, svenskar boende utomlands samt civilsamhället i länder där sexuell exploatering mot barn är ett utbrett problem. Projektet finansieras av Postkodlotteriet under perioden juli 2018-december 2021. Förutom Childhood och ECPAT Sverige sitter även Polismyndigheten, Jämställdhetsmyndigheten samt Friends International i projektets styrgrupp.

Ett rundabordssamtal anordnades den 20 mars 2019 av Jämställdhetsmyndigheten och Childhood med svenska aktörer som arbetar mot sexuell exploatering av barn i ett internationellt perspektiv. Syftet med mötet var att uppdatera varandra om respektive uppdrag och strategier samt lärdomar och resultat från tidigare insatser. Syftet var också att öka kunskapen om varandras arbete och därmed möjliggöra samarbeten och synergier. Aktörer som deltog vid rundabordssamtalet var Jämställdhetsmyndigheten, Polismyndigheten, Utrikesdepartementet, Svenska institutet, Childhood, Ecpat och Uppsala universitet.

1.4.3. Barnhemsturism

Jämställdhetsmyndigheten arrangerade ett seminarium på temat barnhemsturism på Barnrättstorget under Almedalsveckan 2018. Titeln på seminariet var *Barnhemsturism – en ny form av människohandel*¹⁵. På seminariet medverkade utredare från Jämställdhetsmyndigheten samt biträdande generalsekreterare för World Childhood Foundation. Filmen ”Turisterna och barnen” som togs fram av Länsstyrelsen i Stockholm under 2017 för att belysa problematiken visades också. Seminariet var fullsatt och intresset för frågan var stort från deltagarna.

¹⁵ Almedalsveckans program (2018) *Barnhemsturism – en ny form av människohandel*.

Dokumentären, *Turisterna och barnen* är publicerad på UR skola¹⁶ och tillgänglig för allmänheten. Genom att publicera filmen i UR skolas kanaler är den lättillgänglig för lärare, gymnasieungdomar och föräldrar som är en av de primära målgrupperna inom den svenska allmänheten.

En kortfilm, baserad på dokumentären togs fram i samarbete med nyhetskanalen KIT¹⁷ och spreds under mars 2018 via Facebook och Instagram. Detta för att uppmärksamma om problematiken men även länka vidare intresserad allmänhet till dokumentären på UR skola. Minst 50 000 personer uppskattas ha nåtts av kortfilmen.

Förutom det seminarie som Jämställdhetsmyndigheten själv arrangerade deltog utredare från den nationella samordningen även på seminariet *Våra förövare - vårt ansvar!? Vem bär ansvaret när svenskar begår övergrepp mot barn utomlands?* – som arrangerades av Jämställdhetsmyndigheten i samarbete med World Childhood Foundation, ECPAT Sverige och Polismyndigheten. Detta seminarie behandlade problematiken kring att tusentals barn i fattiga länder utnyttjas årligen sexuellt av resande förövare och att digitaliseringen och globaliseringen har gjort det lättare än någonsin att komma i kontakt med barn i utsatthet.

Under Almedalsveckan deltog myndigheten även på seminariet *Barnhem – hur vår vilja att göra gott kan göra ont*¹⁸, arrangerat av Erikshjälpen, World Childhood Foundation och Studieförbundet Bilda. Detta för att ytterligare lyfta uppdraget om barnhemsturism samt lyfta problematiken kring att antalet barnhem ökat kraftigt i flera länder trots nationella regelverk och riktlinjer från FN som tydligt säger att institutionsvård ska vara det sista alternativet. Studier visar också att ökningen av antalet barnhem till stor del drivs av pengar från västvärlden och att det finns en dokumenterad koppling till resande och turism.

Seminariet *Människohandel – hur kan vi förhindra att barn och unga far illa?* arrangerades av Nordiska ministerrådet, Nordiska rådet och Östersjöstaternas råd under Almedalsveckan.¹⁹ Jämställdhetsmyndigheten deltog tillsammans med Migrationsverket, gränspolisens, Östersjöstaternas råd och Nordiska ministerrådet.

¹⁶ UR Skola (2017) *Turisterna och barnen*.

¹⁷ Nyhetskanalen KIT.

¹⁸ Almedalsveckans program (2018) *Barnhem – hur vår vilja att göra gott kan göra ont*.

¹⁹ Almedalsveckans program (2018) *Människohandel – hur kan vi förhindra att barn och unga far illa?*

1.5. BIDRA TILL FÖRSTÄRKT SAMORDNING PÅ OPERATIV NIVÅ MELLAN MYNDIGHETER INOM EU

Ett fjärde deluppdrag har varit att bidra till en förstärkt samordning och samarbete på operativ nivå mellan relevanta myndigheter inom EU.

Jämställdhetsmyndigheten har en löpande dialog med ansvariga myndigheter i ursprungsländer inom EU, aktuella ambassader och ansvariga myndigheter i Sverige. Frågan om barnens situation lyfts även vid möten på internationell nivå inom nätverk såsom EU:s nätverk för rapportörer och samordningsfunktioner (EU-NREM), OSCE, Europarådet, Nordic Network against Child Trafficking, Östersjöstaternas Råd (CBSS), ICMPD, etc.

Inom ramen för Jämställdhetsmyndighetens uppdrag kring ett tryggt återvändande för personer utsatta för prostitution och människohandel förmedlas kontakter på operativ nivå inom EU för att underlätta handläggningen mellan sociala myndigheter i Sverige och offrens hemländer.

Jämställdhetsmyndigheten har under året organiserat flera samverkansmöten med, International Organization for Migration (IOM)²⁰ och regionkoordinatorerna mot prostitution och människohandel. Syftet har varit att diskutera och förbättra det operativa samarbetet för att säkerställa barnets rättigheter i transnationella ärenden. Det har även skett samverkansmöten med den konsulära avdelningen på Utrikesdepartementet, Sveriges centralmyndighet avseende frågor kring barn i transnationella ärenden.

Inom ramen för Återvändandeprogrammet (ÅMP) i samarbete med IOM har sex barn aktualiserats under 2018. Tre av dessa sex barn återvände inom programmet till sina hemländer utan vårdnadshavare. Jämställdhetsmyndigheten har tillsammans med regionkoordinatorerna bistått med operativt metodstöd till myndigheterna i Sverige och i hemländerna (via IOM) för att underlätta samverkan för barnets bästa.

Socialstyrelsen har haft i uppdrag att ta fram en vägledning för socialtjänsten om barn i internationell människohandel och exploatering, den publicerades i slutet av 2018 och finns tillgänglig på kunskapsguiden.se.²¹ Vid de möten där Jämställdhetsmyndigheten deltagit har syftet varit att bidra med operativ kunskap till Socialstyrelsens framtagande av vägledningen gällande barnskydd i transnationella ärenden och lyfta fram vilka svårigheter kring bedömningar som uppstår i transnationellt barnskyddsarbete.

²⁰ IOM Finland är Sveriges närmsta kontor och samarbetspartner i Återvändandeprogrammet (ÅMP).

²¹ Socialstyrelsen (2018) *Barn i internationell människohandel och exploatering – vägledning för socialtjänsten*.

I samband med lanseringen av vägledningen producerade även Socialstyrelsen en podd på temat där utredare och regionkoordinator från Jämställdhetsmyndigheten medverkade.²²

Samverkan med den nationella samordningen för utsatta EU-medborgare vid Länsstyrelsen i Stockholm har initierats under 2018.²³ Det har även skett en fortsatt samverkan med Länsstyrelsen i Stockholm avseende uppdraget kring att samordna länsstyrelsernas arbete gällande barn som försvinner.²⁴ Jämställdhetsmyndigheten har inom ramen för dessa båda uppdrag deltagit vid flera nätverksträffar som Länsstyrelsen i Stockholm har anordnat.

1.5.1. Internationell samverkan

Jämställdhetsmyndigheten har deltagit i en rad internationella nätverk, möten, seminarier, konferenser samt studieresor där frågan om människohandel med barn och unga tagits upp och där situationen för barn och unga i Sverige presenterats.

- *Nordic Network against Child Trafficking* är ett nätverk som samlar relevanta nordiska aktörer kring frågor om människohandel med barn och unga. Under 2018 har två möten ägt rum, dels i Danmark (Köpenhamn) under våren och dels i Norge under hösten (Oslo). Syftet för nätverket är att dela information om hur de olika länderna arbetar mot människohandel med barn, men också för att lära sig mer av varandra och tillsammans se tendenser. Jämställdhetsmyndigheten har medverkat vid båda som deltagare och föreläsare.
- KOM²⁵ och Bufdir²⁶ konferens i Oslo i november 2018 om människohandel med barn. Jämställdhetsmyndigheten deltog under båda dagarna samt medverkade som föreläsare om barn i gatusituation och deras risk för exploatering i Europa, Norden och Sverige. Även regionkoordinatören med ansvar för barn och unga från region Stockholm medverkade.
- Samverkansmöte gällande människohandel och exploatering av barn och unga i Sverige och Danmark hos Röda Korset i Danmark tillsammans med Center mot Människohandel (Socialstyrelsen i Danmark) september 2018. Särskilt fokus på riskgrupper, såsom ensamkommande barn och unga samt barn och unga från andra EU-länder. Att samverka ger en möjlighet till kunskaps- och informationsutbyte samt bättre insatser för de barn- och unga

²² Socialstyrelsens podd På Djupet, avsnitt nummer 54 handlar om barn i människohandel och exploatering.

²³ Länsstyrelsen i Stockholm samordnar arbetet kring utsatta EU-medborgare.

²⁴ Länsstyrelsen i Stockholm samordnade regeringsuppdragen gällande ensamkommande barn som försvinner 2016–2018.

²⁵ KOM - Norska Polismyndighetens enhet för samordning kring offer för människohandel.

²⁶ Bufdir - Norska Socialstyrelsens barnskydd och enhet för barn i människohandel.

som behöver stöd och skydd. Parterna medverkar även kontinuerligt i nätverket *Nordic Network against Child Trafficking*.

- Ensamkommande barn är en målgrupp som har identifierats som en särskilt sårbar och utsatt grupp av flera länder inom EU. För att ytterligare stärka den operativa samverkan mellan myndigheter i transnationella ärenden genomfördes en studieresa till Paris under hösten 2018 då det framkommit att många av de barn och unga som befunnit sig en längre tid i Sverige nu alltmer dragit sig till Paris då de inte längre haft rätt att uppehålla sig i Sverige. I Paris har många av dessa ungdomar tagit kontakt med svenska kyrkan då de inte haft något annat kontaktnät. Utredare från Jämställdhetsmyndigheten träffade den nationella samordnaren mot människohandel i Frankrike, svenska kyrkan, forskare, civilsamhällesorganisationer samt två ungdomar som under flera år bott i Sverige innan de nu åkt vidare till Paris. Studieresan bekräftade att denna grupp barn och unga är extremt utsatt och att Sverige fortsatt måste verka för att få till samverkan städer och länder emellan för att motverka exploatering.

Utredare från Jämställdhetsmyndigheten tillsammans med Elisabeth Moiron-Braud (mitten), nationell samordnare mot människohandel i Frankrike.

Utredare från Jämställdhetsmyndigheten intervjuar ungdom som tidigare bott i Sverige och som nu befinner sig i Paris.

IOM är Jämställdhetsmyndighetens samverkanspartner inom Återvändandeprogrammet.

Utredare från Jämställdhetsmyndigheten, regionkoordinatorer från regionerna Bergslagen, Mitt, Stockholm, Syd, Väst och Öst samt personal från IOM-kontoret i Finland genomförde en fyra dagars studieresa inom Återvändandeprogrammet till Bulgarien under hösten 2018. Resan arrangerades av IOM i Bulgarien och

delegationen träffade relevanta aktörer så som, sociala, barnavårds- och rättsvårdande myndigheter, ideella organisationer samt den nationella samordningen mot människohandel i Bulgarien. Det övergripande syftet med resan var att öka kunskapen kring processen i hemlandet efter ett återvändande samt att ytterligare stärka den operativa samverkan i ärenden, mellan länderna samt att följa upp insatserna som görs för människohandelsoffer inom Återvändandeprogrammet, som finansieras av Jämställdhetsmyndigheten.

Den svenska delegationen i Bulgarien.

Som det tidigare rapporterats av Länsstyrelsen i Stockholm genomfördes en studieresa till Spanien och Marocko i januari 2018 i samarbete med Polismyndigheten, Åklagarmyndigheten och Sveriges ambassad i Marocko.²⁷ Resan finansierades av medel för barnuppdraget som Länsstyrelsen i Stockholm ansvarade för fram tom januari 2018. Bakgrunden till studieresan var att myndigheter i Sverige och inom EU de senaste åren uppmärksammat att ensamkommande barn från Nordafrika tillhör en riskgrupp för att utsättas för olika former av exploatering och människohandel.²⁸

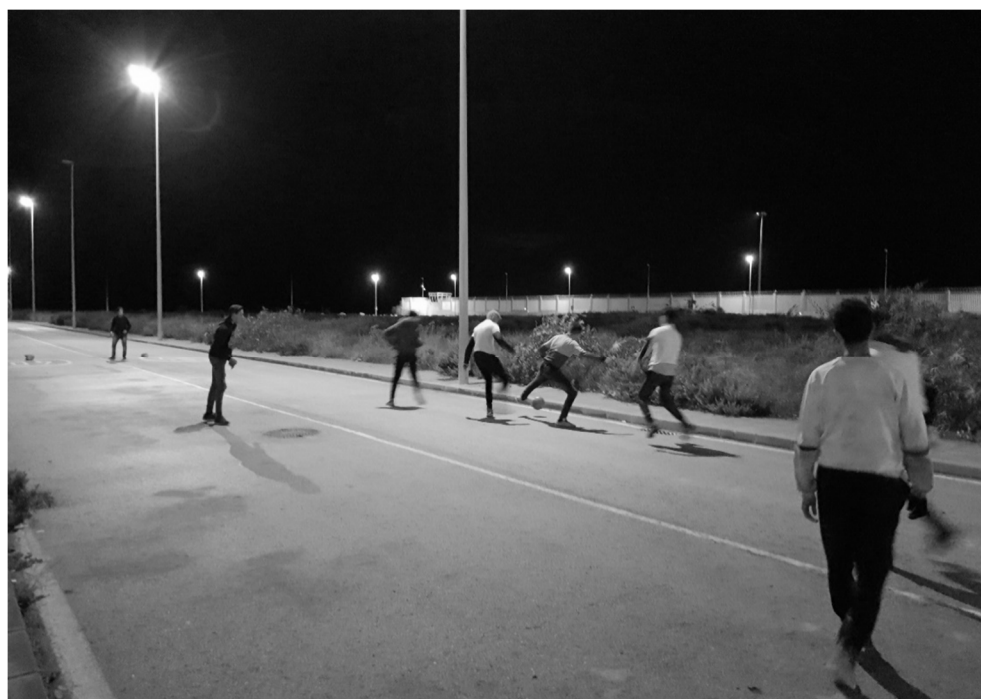
Det övergripande syftet med studieresan var dels att etablera kontakt och främja samverkan mellan relevanta aktörer i Spanien, Marocko och Sverige, dels att öka kunskapen och förståelsen kring barnens livssituation i Marocko och under resan

²⁷ Årsrapport om barnuppdraget för år 2017 från Länsstyrelsen i Stockholm.

²⁸ European Commission (2015) *Study on high risk groups for trafficking in human beings*

till Sverige för att bidra till kunskaper att möta barnens behov av stöd och skydd. Resan bidrog även med information och kunskap till studien om särskilt utsatta barngruppers livsvillkor som lämnades in till regeringen i mars 2018.²⁹

Som en fortsättning på denna resa var Jämställdhetsmyndigheten, Polismyndigheten samt socialjouren i Stockholms stad inbjudna till en internationell workshop i Ceuta (Spanien) med fokus på utsatta barn och unga från Nordafrika. På denna workshop delade den svenska delegationen med sig av sina erfarenheter av uppsökande arbete, identifiering av barn som förmodade offer för exploatering och människohandel samt vikten av en ökad internationell samverkan kring skydd av utsatta barngrupper. På workshopen deltog bland annat det spanska polisväsendets olika grupper (CNP, Guardia Civil och lokalpolis) lokal socialtjänst, boenden samt representanter från civilsamhället. Även Spaniens nationella barnombudsman (Defensor del Pueblo) och Åklagarmyndigheten i Spanien deltog.

Projektet DRARI arbetar förebyggande i Ceuta (Spanien) med barn som befinner sig i en gatusituation och som riskerar att exploateras i Europa.

²⁹ Länsstyrelsen i Stockholm (2018) *De kan alltid hitta mig – studie om människohandel och utsatta barngruppers livsvillkor*. Rapport 2018:3

1.6. ÖVRIGA INSATSER

1.6.1. Utvecklingsarbete att identifiera unga i prostitution

Internet är en plattform för social samvaro och en möjlighet till att skapa nya kontakter. En av baksidorna är att det på internet finns vuxna på olika sociala plattformar som söker kontakt med sårbara barn och unga i syfte att utnyttja dem sexuellt mot ersättning. I dagsläget finns flera kontaktsidor som underlättar sådana kontakter på ett vilseledande sätt. Exempel på detta är de så kallade sugardejtingsidorna där unga riskerar att lockas in i prostitution och sex mot ersättning.

Därför är det viktigt att polisen, i samverkan med socialtjänst, arbetar aktivt och uppsökande mot köpare såväl som säljare inom denna miljö. Problematiken är rikstäckande; både offer och förövare hittas både på små och stora orter runt om i Sverige. Ingen aktör har dock haft ett övergripande nationellt ansvar för att lokalisera, identifiera och förhindra att barn och unga blir sexuellt utnyttjade mot ersättning. Under flera år har Polismyndighetens nationella operativa avdelnings underrättelsetjänst (NOA UND), i samverkan med socialsekreterare från polisens prostitutionsgrupp i Stockholm utvecklat en välfungerande arbetsmetod. Metoden går ut på att genom uppsökande arbete lokalisera och identifiera unga personer på dessa forum och erbjuda stöd och hjälp. Syftet är också att upptäcka om brott, såsom köp av sexuell handling av barn, har förekommit och i dessa fall inleda förundersökning i syfte att lagföra förövare.

”Det är viktigt att göra specifika insatser riktat mot barn och unga.”

Jämställdhetsmyndigheten har under 2018 bidragit till att en sådan riktad insats har genomförts i region Väst. Insatsen resulterade i att fyra unga personer hittades via sugardejtingsidor, varav en minderårig pojke. Samtliga personer fick information och erbjöds stöd- och hjälpinsatser eller länkades till Mikamottagningen. Den minderåriga pojken överlämnades till socialtjänsten och vårdnadshavare samt länkades till Mikamottagningen.

Detta arbete ser Jämställdhetsmyndigheten skulle kunna utvecklas och formaliseras framöver. Det är viktigt att göra specifika insatser riktat mot barn och unga. Dels för tidig upptäckt samt för att förebygga exploatering och stoppa pågående utnyttjande.

Myndighetens utredare har även deltagit i kunskapsutbyten med Socialstyrelsen gällande deras utbildningspaket för socialtjänsten avseende sex mot ersättning, fokus

barn och unga.³⁰ Socialstyrelsen har även under våren 2019 producerat ett avsnitt om sex mot ersättning i sin podd På Djupet.³¹

Jämställdhetsmyndigheten har genom sina regionkoordinatorer även medverkat i en del lokala initiativ avseende kartläggning av prostitution och sex mot ersättning. Exempelvis så har Trollhättan producerat en kartläggning om prostitution och människohandel för sexuella ändamål i kommunen.³² Förutom att kartlägga hur omfattande prostitutionen är och vilka stödsatser som går att få i kommunen, har man även uppmärksammat att barn och unga säljer nakenbilder via sociala medier.³³ Jämställdhetsmyndigheten ser positivt på möjligheten att stötta fler lokala och regionala kartläggningar för att komplettera den nationella kunskapen om situationen för barn och unga i Sverige.

1.6.2. Utvecklingsarbete kring samverkan mellan polis och socialtjänst

Under 2018 har samverkan mellan polis, socialtjänst och Jämställdhetsmyndighetens regionkoordinatorer intensifierats i ett flertal av landets regioner. I arbetet med skydd och stöd till barn och unga utsatta eller misstänkt utsatta för människohandel och exploatering spelar denna samverkan en stor roll för att barnets rättigheter ska kunna tillgodoses.

Exempelvis så har socialtjänst³⁴, polis³⁵ och regionkoordinator³⁶ i Stockholm arbetat tillsammans kring gruppen ensamkommande barn och unga. I Uppsala samverkar polis och socialtjänst³⁷ kring gruppen utsatta EU-medborgare, precis som i Stockholm arbetar man tillsammans under vissa pass. Fler exempel på detta finns i olika delar av Sverige, Jämställdhetsmyndigheten ser det detta som ett område värt att utvärdera och sprida.

1.6.3. Nätverk och möten

Jämställdhetsmyndigheten har deltagit i ett antal nätverk, möten, seminarier och konferenser i syfte att sprida och samordna kunskapen om människohandel och exploatering av barn.

- Länsstyrelsernas gemensamma arbetsgrupp för uppdragen gällande mäns våld mot kvinnor har sammankallats ett flertal gånger under året. Detta

³⁰ Socialstyrelsen. Kunskapsguiden om Sex mot ersättning.

³¹ Socialstyrelsens podd *På Djupet*, avsnitt 63 om sex mot ersättning.

³² Trollhättan Stad (2018) *Prostitution och människohandel för sexuella ändamål 2018. En omfattningskartläggning gällande Trollhättan*. Utredare: Therése Williamsson

³³ Artikel i Expressen från den 8 februari 2019.

³⁴ Både Ungdomsjouren vid Framtid Stockholm samt Stockholms Stad socialjour.

³⁵ Gränspolis i Stockholm har en särskild grupp som arbetar med gruppen ensamkommande.

³⁶ I Stockholm finns en regionkoordinator med särskilt fokus på barn och unga, se mer på

www.nmtsverige.se

³⁷ Uppsala ungdomsjour.

nätverk utgör en viktig kanal för Jämställdhetsmyndighetens arbete mot människohandel med barn och unga, och har bistått i att förmedla information till länens olika aktörer. Länsstyrelserna har även under året spridit kampanjen Resekurage i sina respektive kanaler på ett effektivt sätt samt anordnat en rad olika utbildningstillfällen där Jämställdhetsmyndigheten deltagit.

- Preventionsnätverket, som är ett forum bestående av myndigheter och organisationer inom civilsamhället som är engagerade i arbetet mot prostitution och människohandel, har sammankallats vid ett tillfälle under året. Fokus för detta nätverk är tidig upptäckt samt förebyggande arbete.
- Jämställdhetsmyndigheten anordnade och/eller medverkade under 2018 på seminarier och föreläsningar under Barnrättsdagarna, Socionomdagarna, Socialchefsdagarna, MR-dagarna, samt på konferenser anordnade av Nordiska ministerrådet och CBSS. Under samtliga föreläsningar eller seminarier fanns ett starkt barnrättsperspektiv. Även under 2019 års Barnrättsdagar har frågan om människohandel med barn tagits upp i ett gemensamt seminarium med Socialstyrelsen.
- Jämställdhetsmyndigheten har vid ett tillfälle under 2018 träffat företrädare för amerikanska ambassaden i Sverige och svarat på frågor kring Sveriges arbete mot människohandel. Detta möte ligger till grund för rapporten *Trafficking in Persons Report (TIP Report)* som är en årlig rapport utgiven av USA:s regering³⁸. I rapporten granskas varje land utifrån landets arbete med att bekämpa människohandel.
- Plattformen Civila Sverige mot människohandel är en viktig samverkansaktör inom civilsamhället. Plattformen samlar ett tjugotal organisationer som arbetar mot människohandel. Flera av dessa organisationer har ett kontinuerligt samarbete framförallt med regionkoordinatorerna. Jämställdhetsmyndigheten har även deltagit vid ett internationellt seminarium tillsammans med Plattformen som representanter från Sverige.
- Jämställdhetsmyndigheten har deltagit vid flertalet seminarier både nationellt och internationellt inom projekt *Trafficking Along Migrant Routes (TRAM)* som CBSS drivit tillsammans med ICMPD³⁹. Projektets syfte är att underlätta och hitta verktyg för identifiering av offer för människohandel inom sårbara grupper och ensamkommande barn.
- Samverkansmöte med Östersjöstaternas råd (CBSS Child at Risk Unit).
- Samverkansmöte med Center mot Våldsbejakande Extremism (CVE) gällande människohandel med barn samt barn i extremistmiljöer.

³⁸ U.S. Department of State. *Trafficking in Persons Report 2018*.

³⁹ International Centre for Migration Policy Development – ICMPD

- Samverkansmöte med EU-teamet i Stockholms stad för att prata om arbetet med utsatta EU-medborgare, människohandel och exploatering. Frågan om barn från EU-länder togs särskilt upp.
- Kunskapsutbyte med Lettlands ombudsmannakontor och Sveriges ambassadör mot människohandel (Utrikesdepartementet).
- Workshop anordnad av Sveriges ambassadör mot människohandel (Utrikesdepartementet) med syfte att ta fram material till ambassaderna om människohandel.
- Samverkansmöten med EKB-teamet (ensamkommande barn) vid Gränspolis i Stockholm, Polismyndigheten.
- Föredrag på Finlands Ambassad i Stockholm om den nationella samordningen samt om människohandel med barn och unga.
- Jämställdhetsmyndigheten deltog som Sveriges officiella representant vid *EU Mutual Learning Programme in Gender Equality* i Madrid på temat *Combating trafficking in women and girls for the purpose of sexual exploitation*. 16 EU-länder var representerade med en officiell representant samt en oberoende expert. Sverige framförde sexköpslagen som ett viktigt verktyg för att bekämpa prostitution och människohandel samt vikten av att arbeta mot efterfrågan. Även Plattformen Civila Sverige mot människohandel deltog.
- Samverkansmöte med Utrikesdepartementets konsulära enhet (UD-KC) och Polismyndigheten (NOA-UND) gällande barn i internationell människohandel och exploatering.
- Jämställdhetsmyndigheten deltog vid möte för *EU Network of national rapporteurs or equivalent mechanisms on trafficking in human beings (EU-NREM)* på EU-kommissionen i Bryssel. I samband med mötet släpptes EU-kommissionens andra rapport om framstegen inom EU att bekämpa människohandel⁴⁰. Rapporten visar bland annat att av 20 532 registrerade offer för människohandel inom EU under 2015–2016 var 23 % av offren barn. Nya trender visade även att yngre offer ökar.
- Under våren 2019 har utredare vid Jämställdhetsmyndigheten medverkat i organisationen RFSU:s dokumentärer om prostitution och människohandel.⁴¹

⁴⁰ European Commission (2018) *Report from the Commission to the European Parliament and the Council. Second report on the progress made in the fight against trafficking in human beings (2018) as required under Article 20 of Directive 2011/36/EU on preventing and combating trafficking in human beings and protecting its victims.*

⁴¹ RFSU podd Sexpodden: 500 kr för en halvtimme med Sofia 17 år samt Sex mot en sängplats – om ensamkommande som utnyttjas istället för att hjälpas.

1.7. REKOMMENDATIONER FRÅN BARNNÄTVERKET

Som nationell samordnare mot människohandel bjöd Jämställdhetsmyndigheten in de myndigheter och aktörer som har eller har haft uppdrag i *Handlingsplan 2016–2018 till skydd för barn mot människohandel, exploatering och sexuella övergrepp (skr.2015/16:192)* till en workshop. Syftet med mötet var att få en övergripande bild av vad som har gjorts och görs på området inom respektive uppdrag men framförallt att blicka framåt och gemensamt formulera vad de relevanta aktörerna vill se i en ny handlingsplan framöver.

Deltagande myndigheter och organisationer var Jämställdhetsmyndigheten, Utrikesdepartementet, Socialdepartementet, Barnombudsmannen, Socialstyrelsen, Stiftelsen Allmänna Barnhuset, Polismyndigheten, Skolverket, Barnafriid, Länsstyrelsen i Stockholm, CBSS – Östersjöstaternas råd, Brottsförebyggande rådet, Specialpedagogiska skolmyndigheten och ANOVA - Karolinska Universitetssjukhuset.

Workshopen ägde rum den 16 oktober 2018 och förutom att deltagarna pekade på vikten av att uttryckligen lyfta barns särskilda utsatthet i ex en ny handlingsplan gällande barn i människohandel, resulterade även diskussionerna i några specifika områden som aktörerna såg som de mest relevanta för ett fortsatt effektivt arbete mot människohandel och exploatering av barn.

Ägarskap och förvaltning

Alla aktörer efterlyste ett mer samlat grepp kring frågorna inom regeringskansliet. Deltagarna saknar en minister eller statssekreterare som är huvudansvarig för frågor om människohandel och exploatering av barn och som driver frågan framåt. Deltagarna poängterade också att de rapporter och uppdrag som lämnas bör tas omhand och förvaltas väl, samt att nya uppdrag borde bygga på föregående resultat. Det behövs också läggas in medel för implementering och spridning i uppdragsbeskrivningarna och dess budget, detta för att nå önskad effekt och kunna bibehålla kompetens efter avslutade uppdrag.

Utbildning och kunskap

Nätverket önskade ett mer samlat grepp kring utbildningar gällande människohandel och exploatering av barn. Det finns flera myndigheter, däribland Åklagarmyndigheten, som har utvecklat interna utbildningar om människohandel, men andra myndigheter där kunskapen fortsatt är låg. Behovet är stort av ett specifikt regeringsuppdrag kopplat till kompetenshöjande insatser på området, detta skulle kunna vara en del i en framtida handlingsplan.

Här diskuterades även betydelsen av att koppla vårt arbete mot exploatering av barn till GRETAS rekommendationer för Sverige, däribland de som handlar om att

Sverige bör vidta åtgärder för att säkerställa att människohandelsärenden utreds och åtalas effektivt, bland annat genom att fortsätta att förbättra kunskapen hos utredare, åklagare och domare om allvaret i människohandelsbrottet, de allvarliga konsekvenserna som utnyttjandet av offren innebär och behovet av att respektera deras mänskliga rättigheter.⁴²

Stöd till barn

Ett av de förslag som kom fram gällande frågan om stöd till barn utsatta för människohandel och exploatering var att utveckla och nylansera materialet *Den långa resan*.⁴³ Materialet togs fram 2015/2016 av Länsstyrelsen Stockholm och Linköpings universitet i syfte att ge professionella som möter barn utsatta för människohandel kunskap om barnens utsatthet och barnens fysiska och psykiska reaktioner när kontakt ska etableras.

Kunskap och kompetens

De kunskapshöjande åtgärderna riktade till yrkesverksamma som möter barn och unga måste utvecklas och intensifieras. Även mer forskning om fenomenet behövs, både för att få mer kunskap men även för att se vilka metoder som fungerar. Deltagarna i barnnätverket efterfrågade bland annat en hubb där all information finns samordnad och tillgänglig.

Förebygga övergrepp och brott

Utvärdera Preventell⁴⁴ (hjälpplinjens vid oönskad sexualitet) samt prioritera det fortsatta förebyggande arbetet för en tidig identifiering av barn i människohandel och exploatering.

⁴² Se GRETA:s rapport om Sverige: Recommendation on the implementation of the Council of Europe Convention on Action against Trafficking in Human Beings by Sweden adopted at the 23rd meeting of the Committee of the Parties on 9 November 2018.

⁴³ Landberg, Åsa et al. (2016) *Den långa resan. Möten med barn som misstänks vara utsatta för människohandel och sexuell exploatering*. Länsstyrelsen i Stockholm och Linköpings Universitet.

⁴⁴ Preventell är ANOVAs hjälpplinke vid oönskad sexualitet.

1.8. SLUTSATSER OCH ANALYS

Fortsatt behov av samordning och kunskapsspridning

Den 1 januari 2018 flyttades det nationella samordningsuppdraget mot prostitution och människohandel för både sexuella och andra ändamål till den nystartade Jämställdhetsmyndigheten. Även det specifika uppdraget att nationellt samordna arbetet mot människohandel och exploatering av barn flyttades över.

Ett framgångsrikt arbete mot alla former av människohandel kräver och är i behov av en tydlig myndighetsgemensam strategisk såväl som operativ samordning där de förebyggande, brottsbekämpande och sociala insatserna kan gå hand i hand.

Jämställdhetsmyndigheten ansvarade som tidigare nämnts för samordningen kring handlingsplanen (barnuppdraget) under den senare delen av uppdraget, kalenderår 2018. En del av den tiden har ägnats åt att överföra kompetens, material och praktik från Länsstyrelsen i Stockholm till Jämställdhetsmyndigheten. Trots att den specifika handlingsplanen gällande barnfrågor avslutats per den 31 december 2018 ska frågan om barn inom människohandel och prostitution fortsatt beaktas av Jämställdhetsmyndigheten och den nationella samordningen mot människohandel.

”Ett framgångsrikt arbete mot alla former av människohandel kräver och är i behov av en tydlig myndighetsgemensam strategisk såväl som operativ samordning där de förebyggande, brottsbekämpande och sociala insatserna kan gå hand i hand.”

Under året har det också varit en strid ström av förfrågningar gällande utbildningar, föreläsningar samt andra kunskapshöjande insatser kring människohandel med barn och unga. Dessa förfrågningar har inkommit från föreningar, organisationer, kommuner (särskilt socialtjänsten), regioner, länsstyrelser samt andra myndigheter. Jämställdhetsmyndighetens utredare har kunnat medverka vid ett 40-tal utbildningstillfällen under 2018, även ett fåtal har genomförts under de första månaderna av 2019. Vid varje tillfälle har deltagare uttryckt att de inte vetat särskilt mycket om området innan och de har haft en önskan om att fler borde få ta del av den kunskap som finns om människohandel med barn och unga. Dels om hur barn och unga kan identifieras men också vad man som professionell ska/bör göra när man kommer i kontakt med ett förmodat offer för människohandel.

För att som samordnande aktör kunna fortsätta arbetet med en intensiv kunskapsspridning, utveckling av rapporter och material samt kunna utföra ett proaktivt arbete kring frågan behöver Jämställdhetsmyndigheten ett tydligt uppdrag samt budget för att utföra arbetet. Barnnätverkets slutsatser pekar också på vikten av att en aktör bör ha ett tydligt och uttalat samordningsansvar för frågorna kring människohandel och exploatering av barn.

Behov av särskilda insatser kopplat till barnkonventionen

Den 1 januari 2020 blir FN:s konvention om barnets rättigheter (barnkonventionen) svensk lag, vilket har en inverkan på allt arbete som på något sätt rör barn och unga som befinner sig i Sverige. Alla myndigheter behöver förbereda sitt arbete och så även Jämställdhetsmyndigheten och den nationella samordningen mot människohandel och prostitution. Här behövs särskilda insatser avseende såväl det interna som det externa arbetet kring prostitution och människohandel.

Det finns ett ökat behov av internationellt (och särskilt europeiskt) samarbete kring barn och unga i människohandel och exploatering både på en operativ och en strategisk nivå. Detta behov innefattar även de barn som befinner sig i riskzonen för att utsättas, exempelvis barn som försvinner och barn/unga som hamnar utanför asylprocessen eller saknar tillstånd att vara i Europa. Barnen rör sig över de kommunala, regionala och nationella gränserna och de samordnande aktörerna bör i samma utsträckning på ett flexibla sätt samverka för att ge barn och unga, flickor och pojkar, det skydd de har rätt till. Att barn och ungdomar försvinner är oacceptabelt och att leva utanför samhällets skyddsnät försätter dem i en stor risk för exploatering. Länsstyrelsen i Stockholm har haft ansvaret att samordna insatser och tillsammans med de övriga länsstyrelserna utveckla regionala handlingsplaner kring frågan om ensamkommande barn som försvinner. Även situationen för medföljande barn till offer för människohandel bör studeras vidare.

”Det finns ett ökat behov av internationellt (och särskilt europeiskt) samarbete kring barn och unga i människohandel...”

Den nationella samverkan inom Nationellt Metodstödteam (NMT) ska fortsatt ha fokus på barn och unga, deras skydd och rättigheter, status som brottsoffer och möjligheten att få till fällande domar. Jämställdhetsmyndigheten uppdaterar under 2019 manualen som ska användas vid misstanke om människohandel, i den kommer barnperspektivet att vara synligt och däri ska det vara tydligt vilket ansvar myndigheter har gällande stöd och skydd till offer för människohandel, och då särskilt barn och unga.

Behov av tidig identifiering av utsatta barn och unga

Ett tidigt och väl utbyggt generellt förebyggande arbete är en viktig del av insatserna mot människohandel och exploatering av barn och unga som befinner sig i Sverige redan i tidig ålder. Många av de barn som är utsatta kommer dock ensamma till Sverige eller tillsammans med familj och/eller andra vuxna vid ett senare tillfälle, denna grupp påfinns allt som oftast av polis och/eller socialtjänst, av Migrationsverket eller någon annan aktör som gode man, och/eller boendepersonal. En tidig identifiering av förmodade offer för människohandel kräver kunskap om utsatta barngrupper och riskfaktorer, det fordrar också att yrkesverksamma vet vilka steg de ska ta för att barnets rätt till stöd och skydd ska tillgodoses. De verktyg som finns måste fortsatt spridas och implementeras; webbutbildningen, manual vid misstanke om människohandel, kännedom om regionkoordinatorerna, kännedom om stödtelefonen med mera.

Uppföljning av lagstiftning

När det gäller förändringar i svensk lagstiftning vill Jämställdhetsmyndigheten särskilt lyfta fram den nya lagen om människoexploatering som trädde i kraft den 1 juli 2018.⁴⁵ Det är av vikt att effekterna som denna lag kan komma att ha på barn- och unga följs upp.

Ett förslag till lagförändring som kan komma att ha en positiv effekt i arbetet med att skydda barn- och unga utsatta för exploatering är Regeringens proposition om omedelbart omhändertagande av barn i vissa internationella situationer.⁴⁶ Jämställdhetsmyndighetens regionkoordinatorer har vid ett stort antal tillfällen beskrivit ärenden där de omedelbara omhändertagandena av framförallt barn från andra EU-länder inte fastställts i förvaltningsrätterna, detta trots att exploatering eller risk för exploatering finns och kvarstår.

Inom NMT har också en möjlig översyn av 15§ i 5 kapitlet av Utlänningslagen diskuterats, den del som gäller ”Om utläningen vill ha betänketid för att återhämta sig och för att kunna ta ställning till om han eller hon vill samarbeta med de brottsutredande myndigheterna”.⁴⁷ Här ser Jämställdhetsmyndigheten ett behov av att betänketiden på 30 dagar fränkopplas eventuell förundersökning i enlighet med GREAs rekommendationer till Sverige. Jämställdhetsmyndigheten föreslår också att det utreds om myndighetens regionkoordinatorer kan få i uppgift att ansöka om denna begränsade betänketid hos Migrationsverket.

⁴⁵ Brottsbalken 4 kap. 1b§

⁴⁶ 2018/19:102 *Regeringens proposition om omedelbart omhändertagande av barn i vissa internationella situationer.*

⁴⁷ Utlänningslagen 5 kap. 15§

Behov av ny handlingsplan

Ur ett barnrättsperspektiv bedömer dock myndigheten att barns särskilda utsatthet även fortsatt kräver särskilda insatser och satsningar.

”... det finns behov av en ytterligare handlingsplan med tydliga åtgärder och ekonomiska medel...”

Sverige har en uppbyggd samordning kring människohandelsfrågor sedan 10 år, det finns kunskap, verktyg och metodstöd, trots detta är det viktigt att frågan fortsatt lyfts, sprids och prioriteras. Myndigheter måste arbeta systematiskt med kunskapsspridning och identifiering av förmodade offer för människohandel. När det gäller frågan om barn och unga i människohandel drar Jämställdhetsmyndigheten slutsatsen att det är positivt med särskilda uppdrag för dessa särskilt utsatta grupper.

En av de viktigaste slutsatserna i denna rapport är att de specifika handlingsplanerna, med specifika anslag, har varit avgörande för uppmärksamheten kring människohandel med barn och därmed även för en ökad kunskap om förekomsten och hur olika aktörer bör agera när de kommer i kontakt med utsatta barn. Jämställdhetsmyndigheten bedömer därför att det finns behov av en ytterligare handlingsplan med tydliga åtgärder och ekonomiska medel kopplat till detta.

REFERENSER

Monografier och artiklar

Landberg, Åsa et al. (2016) *Den långa resan. Möten med barn som misstänks vara utsatta för människohandel och sexuell exploatering*. Länsstyrelsen i Stockholm och Linköpings Universitet.

Rapporter

Council of Europe/Europarådet (2018) *Recommendation on the implementation of the Council of Europe Convention on Action against Trafficking in Human Beings by Sweden adopted at the 23rd meeting of the Committee of the Parties on 9 November 2018 (GRETA)* rm.coe.int/cp-2018-28-swe-en/16808edcea

European Commission (2015) *Study on high risk groups for trafficking in human beings*. ec.europa.eu/anti-trafficking/sites/antitrafficking/files/study_on_children_as_high_risk_groups_of_trafficking_in_human_beings_0.pdf

European Commission (2018) *Report from the Commission to the European Parliament and the Council. Second report on the progress made in the fight against trafficking in human beings (2018) as required under Article 20 of Directive 2011/36/EU on preventing and combating trafficking in human beings and protecting its victims {SWD(2018) 473 final}* ec.europa.eu/home-affairs/sites/homeaffairs/files/what-we-do/policies/european-agenda-security/20181204_com-2018-777-report_en.pdf

Länsstyrelsen i Stockholm (2018) *De kan alltid hitta mig – studie om människohandel och utsatta barngruppers livsvillkor* Rapport 2018:3 <https://www.nmtsverige.se/publikation/de-kan-alltid-hitta-mig>

Socialstyrelsen (2018) *Barn i internationell människohandel och exploatering – vägledning för socialtjänsten*. www.socialstyrelsen.se/publikationer2018/2018-10-1

Trollhättan Stad (2018) *Prostitution och människohandel för sexuella ändamål 2018. En omfattningskartläggning gällande Trollhättan*. Utredare: Therése Williamsson

U.S. Department of State (2018) *Trafficking in Persons Report 2018*. www.state.gov/j/tip/rls/tiprpt/2018/index.htm

Domar

Svea Hovrätt. Dom i mål B 5221-18 (2018-07-16)

Linköpings Tingsrätt. Dom i mål B 1874-18 (2018-08-22)

Offentligt tryck

Regleringsbrev för budgetåret 2018 avseende Jämställdhetsmyndigheten, punkt 3 om Samordning av arbete mot människohandel och exploatering av barn.

www.esv.se/statsliggaren/regleringsbrev/?RBID=18530

2018/19:102 *Regeringens proposition om omedelbart omhändertagande av barn i vissa internationella situationer.* www.regeringen.se/rattsliga-dokument/proposition/2019/04/prop.--201819102/

Lagar

Brottsbalken 4 kap. 1b§ www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/brottsbalk-1962700_sfs-1962-700

Utlänningslagen 5 kap. 15§ www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/utlanningslag-2005716_sfs-2005-716

E-resurser

ANOVA – Andrologi, sexualmedicin och transmedicin www.anova.se

- Preventell – hjälplinjen vid oönskad sexualitet preventell.se

Almedalsveckans program för 2018

- *Barnhemsturism – en ny form av människohandel.*
program.almedalsveckan.info/event/user-view/54783?redir
- *Barnhem – hur vår vilja att göra gott kan göra ont.*
program.almedalsveckan.info/event/user-view/51407?redir=%23eidx_3
- *Människohandel – hur kan vi förhindra att barn och unga far illa?*
program.almedalsveckan.info/event/user-view/52218

Barnafrid – Nationellt centrum för kunskap om våld mot barn www.barnafrid.se

Bufdir - Norska Socialstyrelsens barnskydd, enheten för barn i människohandel
www.bufdir.no/Barnevern/menneskehandel

ECPAT Sverige www.ecpat.se

Framtid Stockholm (Ungdomsjouren i Stockholms stad)

www.stockholm.se/Fristaende-webbplatser/Fackforvaltningssajter/Socialtjanstforvaltningen/Oppenvardsinsats-er-for-barn-unga-och-familjer/Ungdomsjouren/

Friends International friends-international.org/

Group of Experts on Action against Trafficking in Human Beings at the Council of Europe (GRETA) www.coe.int/en/web/anti-human-trafficking/greta

International Centre for Migration Policy Development (ICMPD)
www.icmpd.org/home/

International Organization for Migration (IOM) Sveriges närmsta kontor ligger i Helsingfors i Finland och är Jämställdhetsmyndighetens samarbetspartner avseende Sveriges återvändandeprogram (ÅMP)
www.iom.int/countries/finland

Jämställdhetsmyndigheten www.jamstalldhetsmyndigheten.se

- Jämställdhetsmyndighetens samordningsansvar för arbetet mot prostitution och människohandel www.jamstalldhetsmyndigheten.se/mans-vald-mot-kvinnor/prostitution-och-manniskohandel
- Nationellt metodstöd mot prostitution och människohandel (NMT Sverige) www.nmtsverige.se
- Webbutbildning om Människohandel med barn och unga (NMT Sverige) www.nmtsverige.se/yrkesverksamma/utbildningar/manniskohandel-med-barn-och-unga
- Information om regionkoordinatorerna (NMT Sverige) www.nmtsverige.se/om-oss/regionkoordinatorer

KOM - Norska Polismyndighetens enhet för samordning kring offer för människohandel www.politiet.no/rad/menneskehandel/

Länsstyrelsen i Stockholm samordnar arbetet kring utsatta EU-medborgare
www.eumedborgareisverige.se/

Länsstyrelsen i Stockholm. Information om regeringsuppdragen gällande ensamkommande barn som försvinner (2016–2018)
www.lansstyrelsen.se/stockholm/forening/sociala-fragor/ensamkommande-barn/ensamkommande-barn-som-forsvinner-regeringsuppdrag.html

Migrationsverket www.migrationsverket.se

- Rapporterade fall av misstänkt människohandel hos Migrationsverket 2018
migrationsverket.se/Om-Migrationsverket/Pressrum/Nyhetsarkiv/Nyhetsarkiv-2019/2019-01-14-384-rapporterade-fall-av-manniskohandel-2018.html

Nordiska ministerrådet www.norden.org/sv/nordiska-ministerradet

Nordiska rådet www.norden.org/sv/nordiska-radet

Nyhetskanalen KIT www.kit.se

Origo Group www.origogroup.com/

Plattformen Civila Sverige mot Människohandel manniskohandel.se

Polismyndigheten polisen.se

- Polisens arbete mot människohandel <https://polisen.se/om-polisen/polisens-arbete/manniskohandel/>
- Real Stars. Information om projektet “Ett näringsliv fritt från Trafficking” <https://realstars.eu/csr/ett-naringsliv-fritt-fran-trafficking/>

Resekurage <https://resekurage.se/>

Socialstyrelsen Kunskapsguiden:

- Människohandel med barn: www.kunskapsguiden.se/barn-och-unga/Teman/manniskohandelbarn/Sidor/default.aspx
- Sex mot ersättning: www.kunskapsguiden.se/missbruk/teman/sex-mot-ersattning/Sidor/default.aspx

Stiftelsen Allmänna Barnhuset www.allmannabarnhuset.se

Svenska institutet si.se

Swedavia www.swedavia.se

Uppsala ungdomsjour www.uppsala.se/stod-och-omsorg/stod-till-barn-ungdom-och-familj/uppsala-ungdomsjour

Utrikesdepartementet www.regeringen.se/sveriges-regering/utrikesdepartementet

World Childhood Foundation (Childhood) childhood.se

Åklagarmyndigheten www.aklagare.se

Östersjöstaternas råd (Council of Baltic Sea States CBSS) www.cbss.org

Children at Risk: www.childrenatrisk.eu

Andra medier

Aktuellt den 25 oktober 2018 (Sveriges Television) Jämställdhetsmyndighetens utredare Petra Tammert Seidefors intervjuas i studion om rättsfall som berör människohandel med barn.

”Prostitution och människohandel på hotell - en utbildning för dig som arbetar i hotellbranschen” (NMT:s Youtube-kanal, nedladdad den 22 januari 2019): www.youtube.com/watch?v=j419cBNxj1A

RFSU:s podd Sexpodden/RFSU dokumentär www.rfsu.se/sex-och-relationer/for-dig-som-undrar/sexpodden--rfsu-dokumentar/

- ”500 kronor för en halvtimme med Sofia, 17 år” (11 mars 2019)
- ”Sex mot en sängplats – om ensamkommande som utnyttjas istället för att hjälpas” (25 mars 2019)

Socialstyrelsens podd *På Djupet*: www.socialstyrelsen.se/padjupet-podd/Files/index.html

- Avsnitt nummer 54 handlar om barn i människohandel och exploatering (21 november 2018)
- Avsnitt nummer 63 om sex mot ersättning (5 april 2019)

Sveriges Radio

- ”Ensamkommande utnyttjas i svartjobb” Jämställdhetsmyndighetens utredare Maria von Bredow intervjuas i P1-morgon den 9 januari 2019. sverigesradio.se/sida/artikel.aspx?programid=1650&artikel=7127962
- ”Maria, 13, tvingades tigga - polis och socialtjänst sköt ansvaret ifrån sig” Jämställdhetsmyndighetens utredare Johan Christiansson intervjuas i P1-morgon den 25 februari 2019. sverigesradio.se/sida/artikel.aspx?programid=1650&artikel=7162079
- ”Regeringen måste ta ansvar för de marockanska barnen” Jämställdhetsmyndighetens utredare Maria von Bredow intervjuas i P4-Stockholm den 11 april 2019. sverigesradio.se/sida/artikel.aspx?programid=103&artikel=7197264

”Therése slår larm – om nakenbilder på Snapchat” (artikel i Expressen publicerad den 8 februari 2019): www.expressen.se/gt/therese-slar-larm-om-nakenbilder-pa-snapchat/

UR Skola (2017) *Turisterna och barnen*. ur.skola.se/Produkter/203898-Turisterna-och-barnen

BILAGA 1: MEDIESAMMANSTÄLLNING

BARNUPPDRAGET I MEDIA

Sammanfattning

Medarbetare från Jämställdhetsmyndigheten har uttalat sig om uppdraget i medier som till exempel Sveriges Radio och SVT Aktuellt vid minst fem tillfällen under 2018 och 2019. Dessutom har två pressmeddelanden sänts ut från myndigheten som berör uppdraget.

[Expert: Regeringen måste ta ansvar för de marockanska barnen](#)

P4 Stockholm, 11 apr 2019

[Maria, 13, tvingades tigga - polis och socialtjänst sköt ansvaret ifrån sig](#)

P1 - Morgon, 25 feb 2019

[Ensamkommande utnyttjas i svartjobb](#)

P1 - Morgon, 9 jan 2019

[Efterfrågan på sexköp måste minska](#)

Nyhet från MR-dagarna på Jämställdhetsmyndighetens webb (19 november 2018):

Aktuellt 25 oktober 2018 kl. 21:00

Petra Tammert Seidefors intervjuas i studion om rättsfall som berör människohandel med barn.

Pressmeddelanden från Jämställdhetsmyndigheten

[Prostitution och människohandel diskuteras på MR-dagarna](#)

16 nov 2018

[Jämställdhetsmyndigheten i Almedalen 2018](#)

27 jun 2018

RESEKURAGE⁴⁸ I MEDIA

Sammanfattning

Resekurage har haft en stor spridning i media under 2018 och första delen av 2019, särskilt i sociala medier. Kampanjen omnämndes i 38 artiklar under 2018.

Pressmeddelande från Jämställdhetsmyndigheten

Resekurage – kampanj mot sexuell exploatering av barn

17 dec 2018

Pressmeddelande i samband med att kampanjen Resekurage återlanserades.

Trycksaker

Typ av trycksak	Antal
Passfodral	3500
Flyer	3500
Klistermärke	1000
Resetag	500
Roll-up	11

Trycksakerna delades ut i Almedalen och på Polismyndighetens större passkontor under december månad. Budskapet förstärktes med en roll-up på varje ställe där material delades ut.

Sociala medier

Kampanjfilmen publicerades av flera av samarbetsorganisationerna⁴⁹ och delades närmare 2 500 gånger på Facebook med sammanlagt över 250 000 visningar och runt 9 000 interaktioner.

Kampanjen på Twitter visades över 13 000 gånger under 2018.

Flygplatser och flygbussar

Eftersom syftet med kampanjen var att förmå resenärer att anmäla vad de ser ville vi nå dem i samband med avresa. Ett textbudskap med rörlig bakgrund

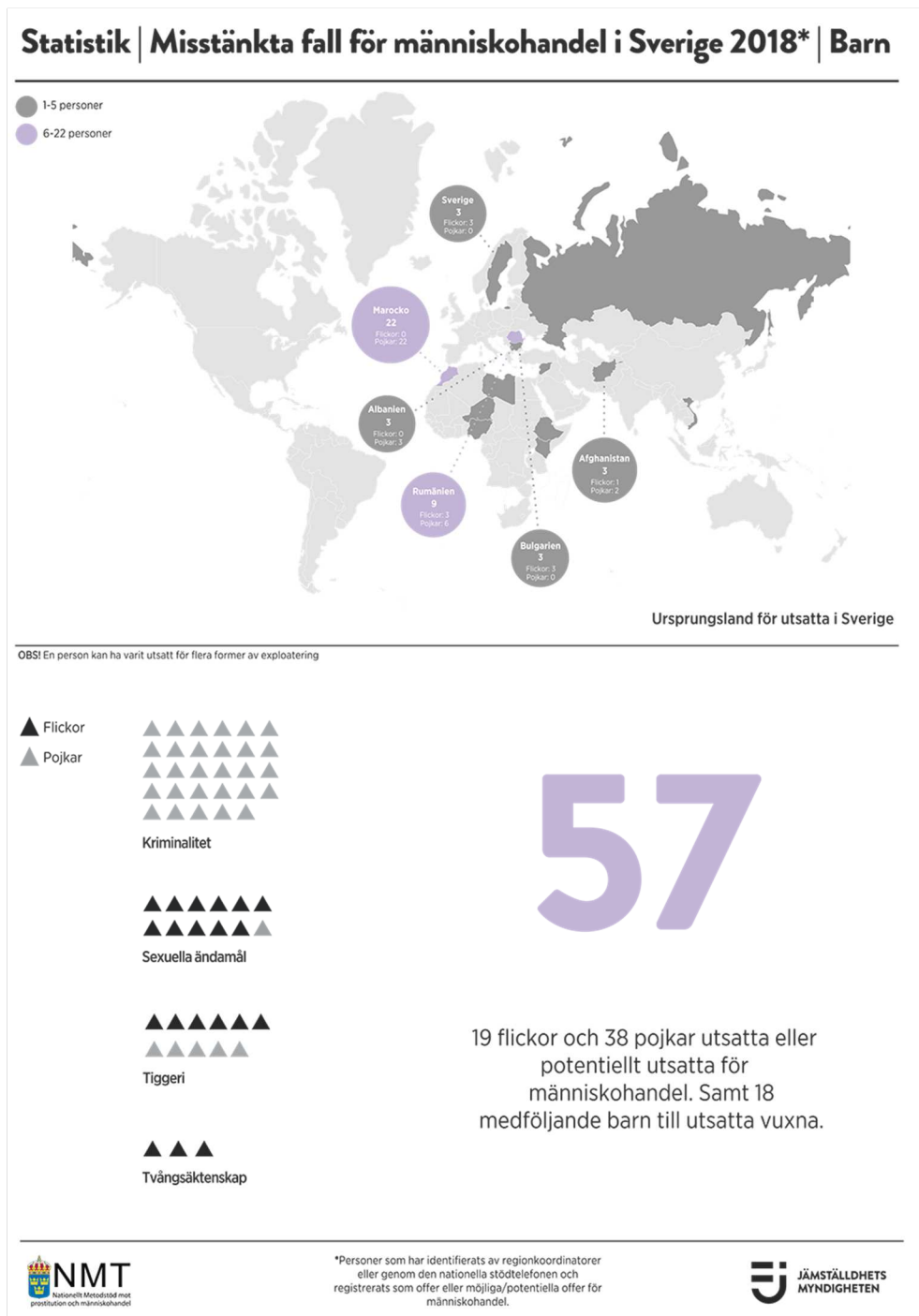
⁴⁸ Resekurage hemsida: <https://resekurage.se/>

⁴⁹ Jämställdhetsmyndigheten, Nationellt Metodstöd mot prostitution och människohandel (NMT), Sveriges länsstyrelser, Polismyndigheten samt World Childhood Foundation och Ecpat.

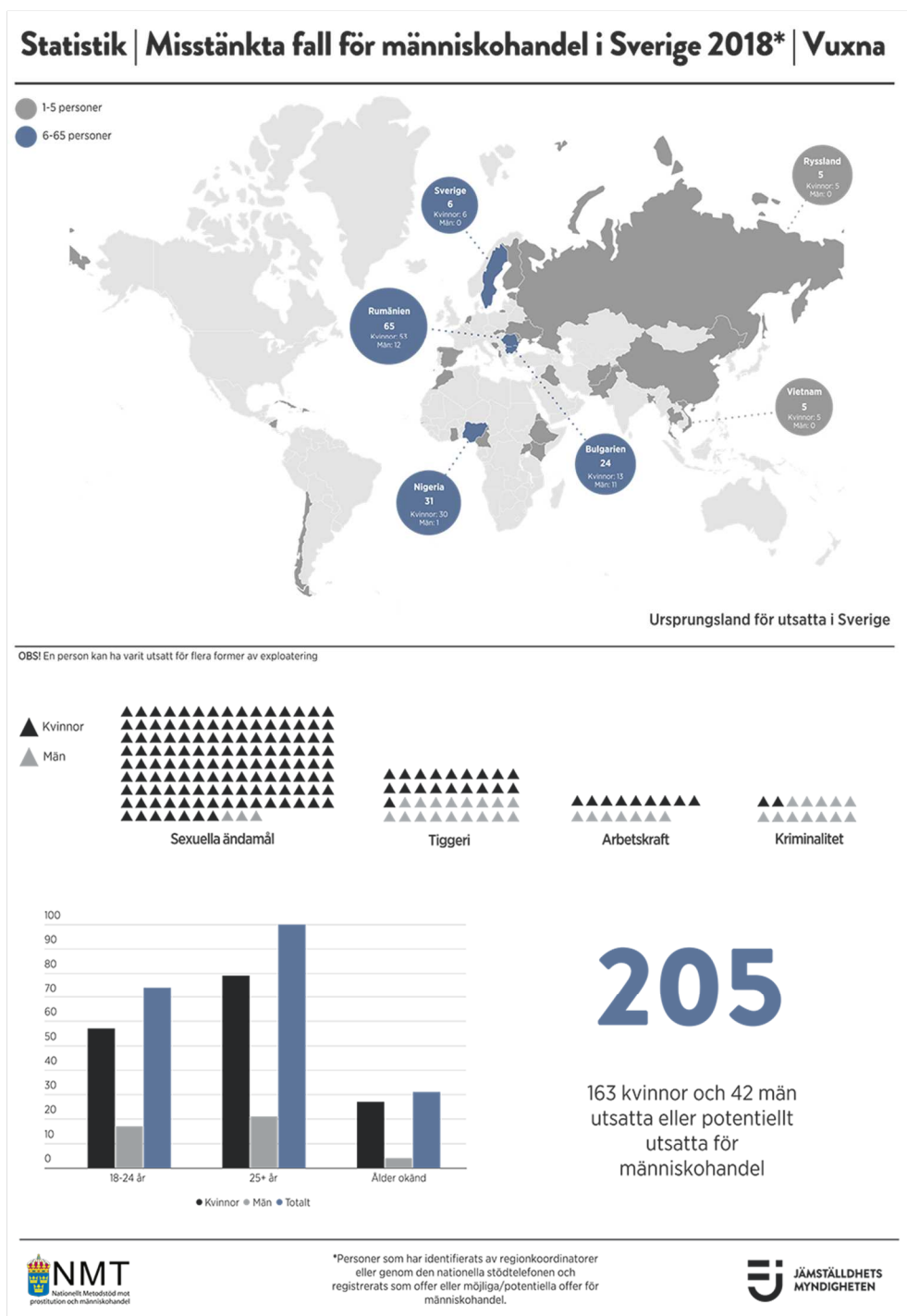
visades på reklamskärmar i avgångshallar på alla Swedavia-flygplatser 17 december - 31 december 2018. Samma budskap återfanns på baksidan på flygbussar i Stockholm och Göteborg 10 december 2018 - 10 februari 2019.

BILAGA 2: STATISTIK ÖVER MISSTÄNKTA FALL FÖR MÄNNISKOHANDEL I SVERIGE 2018, BARN

BILAGA 3: STATISTIK ÖVER MISSTÄNKTA FALL FÖR MÄNNISKOHANDEL I SVERIGE 2018, VUXNA

Box 73, 424 22 Angered
Besöksadress: Angereds torg 9
Tel: 031-392 90 00
www.jamstalldhetsmyndigheten.se

**JÄMSTÄLLDHETS
MYNDIGHETEN**